

מבני נתונים 1

תרגיל רטוב 2-חלק יבש

מגשים:

מאי פלסטר

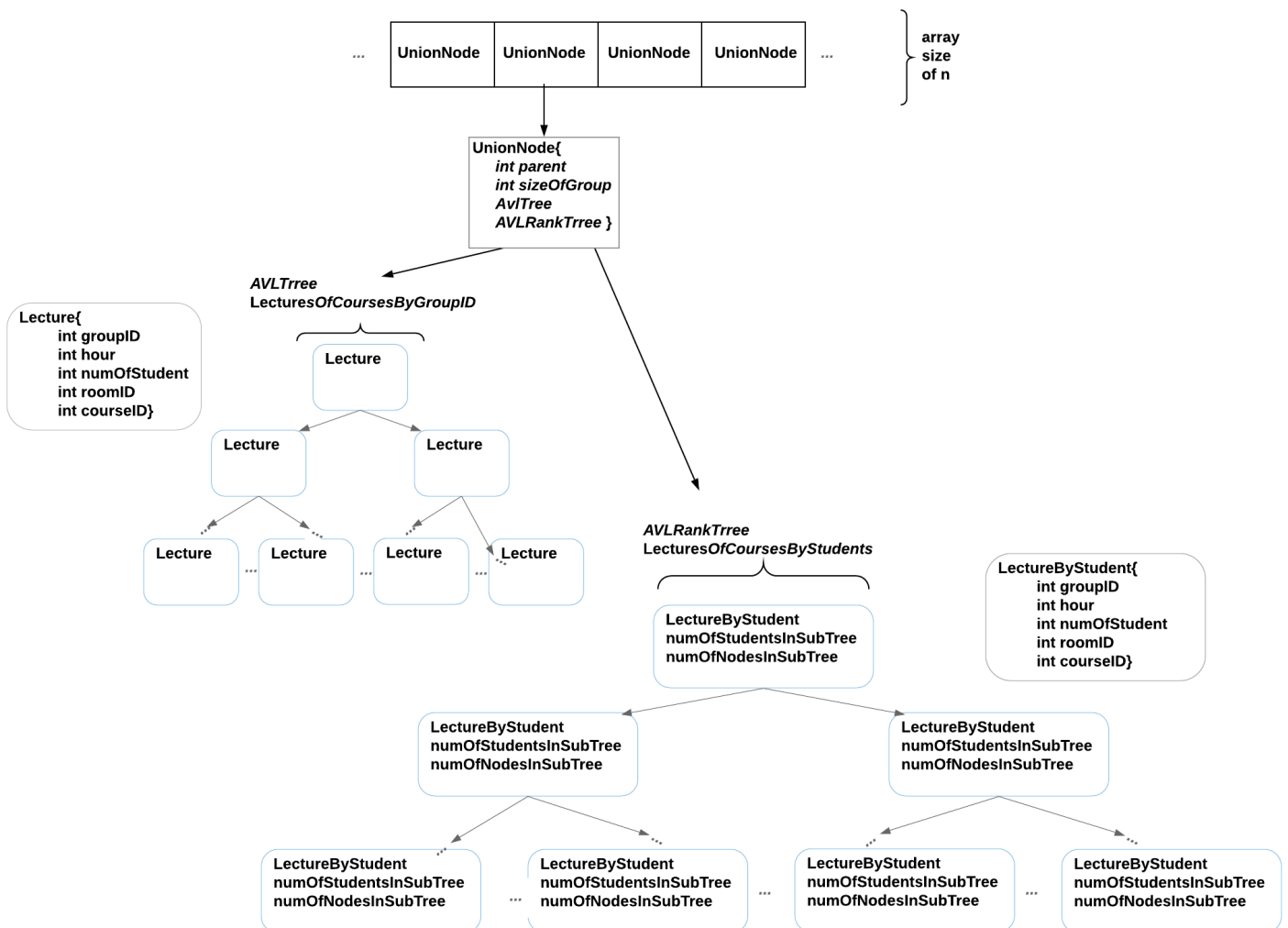
נדב אביוב

מבנה נתונים שלנו כולל:

Courses – מבנה מסוג `unionFind` עם מספרי הקורסים $\{1 \dots n\}$ בתור מספרי הקבוצות. את המבנה מימשנו באמצעות מערך בגודל n כאשר כל קורס i מיוצג באינדקס $i-1$. המבנה מומש עם כיווץ מסלולים ואיחוד לפי גודל ולכן פעולות החיפוש והאיחוד ייקחו $O(\log^* n)$ משוערך כפי שלמדנו בהרצאות. כל קבוצה תכיל, בנוסף לאיבריה את השדות הבאים:

- **LecturesOfCourseByGroups** – עץ AVL שמכיל את כל הרצאותיו של הקורס. העץ ממוין לפי מספר הקבוצה בתור מיון ראשוני. בתור מיון שני לפי השעה שהוא מתקיים (מפתח העץ הוא מבנה מסוג `Lecture` שהעמסנו על אופרטורי ההשוואה שלו).
- **LecturesOfCourseByStudents** – עץ דרגות שמכיל את כל הרצאותיו של הקורס. (מפתח העץ הוא מבנה מסוג `LectureByStudent` (שיורש מ-`Lecture`) שהעמסנו על אופרטורי ההשוואה שלו. העץ ממוין לפי מספר הסטודנטים בכל הרצאה של הקורס בתור מיון ראשון. בתור מיון שני (כלומר אם מתקבל שוויון בין מספר הסטודנטים), ממוין לפי מספר הקבוצה ובתור מיון שלישי לפי השעה שהוא מתקיים. בנוסף כל צומת בעץ מכיל את מספר האיברים בתת העץ שלו (כולל הצומת עצמו) וגם את סכום מספר הסטודנטים תחתיו (כולל מספר הסטודנטים בצומת עצמו). בעת הסרה/הוספה של השדות הללו מתעדכנים.
- מספר ההרצאות של הקורס
- גודל הקבוצה

כל השדות ישמרו בתוך `struct UnionNode` אשר יוכל במערך.

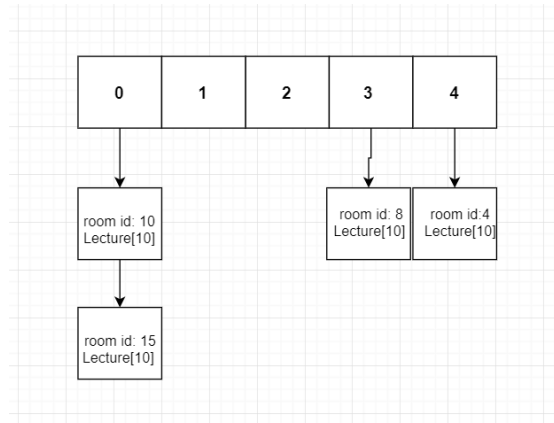

סיבוכיות מקום: במערכת יש n קבוצות (קורסים) `unionFind` וסך כל האיברים בכל העצים של הקורסים הוא k (k הוא סך כל הקורסים במערכת). לכן סיבוכיות המקום היא $O(n+k)$.

Rooms – טבלת ערבול דינמית עם פונקציית ערבול רגילה שתכיל את מספרי החדרים בתור המפתחות. פונקציית הערבול שבחרנו היא $roomId \% size$ כאשר $size$ הוא גודל הטבלה הנוכחי. הטבלה מומשה באמצעות מערך דינמי של רשימות (למניעת התנגשויות). כל חדר בטבלה מכיל מערך בגודל M של מבנה מסוג `Lecture` שמסמנות את ההרצאות בכל השעות האפשריות של המערכת. סיבוכיות מקום: $O(r \cdot m) = O(r)$ כי m קבוע ו- $O(m) = 1$.

לדוגמא:

גודל המערך הוא 5 ומספר האיברים הנוכחי הוא 4. כל איבר נמצא ברשימה המתאימה לפי החישוב $roomId \% 5$. כל איבר ברשימה מכיל (מלבד מספר החדר) גם מערך של הרצאות (מבנה מסוג `Lecture`) בגודל $M(10)$.

סיבוכיות מקום של כל המבנה: סיבוכיות המקום של כל המבנה היא הסיבוכיות של `Rooms` ו-`Courses` (כאשר סיבוכיות המקום של העצים מוכלת ב-`Courses`). ולכן: $O(r) + O(k+n) = O(n+k+r)$.

פירוט הפעולות:

1. `void * Init(int n)`

בפעולה זו אנו מאתחלים כל אחד מהשדות של מבנה הנתונים המפורטים למעלה.

- בודקים את תקינות הקלט – האם n קטן או שווה ל-0.
- מאתחלים את `Rooms` – יוצרים טבלת ערבול ריקה בגודל קבוע מראש.
- מאתחלים את `Courses` – יוצרים מבנה `union find` עם n איברים. לכל קורס יוצרים 2 עצים ריקים (כמפורט למעלה), מגדירים את גודל הקבוצה כ-1, את מספר ההרצאות כ-0.

סיבוכיות הזמן של בדיקת התקינות ואתחול `Rooms` היא $O(1)$. סיבוכיות הזמן של אתחול `Courses` עם n קורסים היא $O(n)$ מפני שאתחול כל האלמנטים של קורס (כולל בניית העצים הריקים) לוקחים $O(1)$. לכן סך הכל סיבוכיות הזמן של הפעולה היא $O(n)$.

2. `StatusType addRoom(void *DS, int roomId)`

בפעולה זו מוסיפים למערכת חדר ללא הרצאות ולכן יש לעדכן רק את המערך `Rooms`.

- בודקים את תקינות הקלט – $O(1)$.
- בודקים אם `roomId` כבר קיים ב-`Rooms` ומחזירים שגיאה אם הוא כבר קיים – $O(1)$ בממוצע על הקלט לפעולת החיפוש.
- אחרת, מוסיפים את מספר החדר לרשימה המתאימה (כלומר לרשימה שנמצאת במיקום המתאים במערך הדינמי לפי פונקציית הערבול). בעת ההוספה של החדר לטבלת הערבול, נוצר עבורו מערך בגודל M של מבנה מסוג `Lecture`. מערך זה מסמל את ההרצאות שמתקיימות בחדר בכל שעה במערכת. בשלב הוספת החדר אין עוד הרצאות שמתקיימות בו ולכן כל ההרצאות במערך מאותחלות לערך ברירת מחדל `AVAILABLE`. מספר השעות קבוע ולכן אתחול המערך לוקח $O(1)$. סך הכל לפעולת ההכנסה לטבלת הערבול $O(1)$ משוערך בממוצע על הקלט.

סך הכל סיבוכיות הזמן של פעולה זו היא $O(1)$ בממוצע על הקלט באופן משוערך.

3. `StatusType deleteRoom(void *DS, int roomID)`

בפעולה זו אנו רוצים למחוק מהמערכת את החדר בעל מזהה `roomID` ולכן בדומה לפעולת ההוספה, יש לעדכן רק את המבנה `Rooms`.

- בודקים את תקינות הקלט – $O(1)$.
- בודקים אם `roomsId` קיים בטבלת הערוב `Rooms` ומחזירים שגיאה אם הוא לא קיים – $O(1)$ בממוצע על הקלט לפעולת החיפוש.
- אם הוא קיים, בודקים אם לא קיימות לא הרצאות. לצורך כך, עוברים על כל מערך ההרצאות שלו בלולאה בגודל M , ובודקים עבור כל הרצאה במערך האם היא מכילה את ערך ברירת המחדל `AVAILABLE` שמסמן כי החדר פנוי בשעה זו. אם מקבלים ערך אחר באחת ההרצאות במערך, אנו יודעים שמתקיימת לפחות הרצאה אחת בחדר זה ולכן לא ניתן למחוק אותו – לכן מחזירים שגיאה. בדיקה זו לוקחת $O(1)$.
- אם לא מתקיימת אף הרצאה בחדר הזה, מוחקים אותו מטבלת הערוב `Rooms` – פעולת ההסרה לוקחת $O(1)$ משוערך בממוצע על הקלט.

סך הכל סיבוכיות הזמן של פעולה זו היא $O(1)$ בממוצע על הקלט באופן משוערך.

4. `StatusType addLecture(void *DS, int courseID, int groupID, int roomID, int hour, int numStudents)`

בפעולה זו אנו רוצים להוסיף למערכת הרצאה לפי הפרטים שהתקבלו. לצורך כך יש לעדכן את שני המבנים `Courses` ו `Rooms`. נבצע זאת לפי סדר הפעולות הבא:

- בודקים את תקינות הקלט – $O(1)$.
- מחפשים ב `Rooms` האם החדר בעל המזהה `roomID` קיים. אם הוא לא קיים, לא ניתן להוסיף את ההרצאה ולכן מחזירים שגיאה. פעולת החיפוש לוקחת $O(1)$ בממוצע על הקלט.
- אם החדר קיים במערכת, נחפש ב `Rooms` את ההרצאה שמתקיימת בו בשעה שקיבלנו (כלומר ההרצאה שנמצאת במיקום המתאים במערך ההרצאות של החדר). בודקים האם מתקיימת הרצאה (כלומר אם ההרצאה לא מכילה את הערך הדיפולטי `AVAILABLE`). אם מקבלים ערך שונה מ `AVAILABLE`, החדר לא פנוי בשעה הנתונה ולכן לא ניתן להוסיף את ההרצאה ולכן נחזיר שגיאה. בחלק זה ביצענו חיפוש נוסף ב `Rooms` ולכן שוב ביצענו פעולה ב $O(1)$ בממוצע על הקלט.
- מוצאים את הקורס המתאים ב `Courses`. חיפוש זה לוקח $O(\log n)$ משוערך.
- יוצרים אובייקט מסוג `Lecture` לפי הנתונים שהתקבלו.
- מחפשים בעץ ההרצאות לפי קבוצות של הקורס את ההרצאה. כאמור, העץ ממוין לפי מספרי הקבוצות והשעות של ההרצאות ולכן אם קיימת הרצאה של קבוצה זו בשעה זו נוכל לזהות זאת בבדיקה הזו. נחזיר שגיאה במקרה שנמצאה הרצאה של אותה הקבוצה באותה השעה.
- מוסיפים לשני העצים של הקורס את ההרצאה החדשה. לעץ שממוין לפי הקבוצות, נוסיף את האובייקט מסוג `Lecture` שיצרנו. לעץ שממוין לפי מספר הסטודנטים, נמיר את האובייקט לאובייקט מסוג `LectureByStudent` (שירש `Lecture`) ונכניס אותו. הכנסה לכל עץ תיקח $O(\log K)$ ולכן שתי פעולות כאלו יקחו עדיין $O(\log K)$, כאשר K הוא מספר ההרצאות בקורס (גודל העץ).
- מעדכנים את שדה מספר ההרצאות של הקורס ב `Courses` (מגדילים ב 1).

סך הכל סיבוכיות הזמן של פעולה זו היא $O(\log n + \log K)$ בממוצע על הקלט משוערך – $O(\log n)$ משוערך לחיפוש ב `Courses` ו $O(\log K)$ להכנסת איבר לעצים. שאר הפעולות לוקחות $O(1)$ במקרה הגרוע/בממוצע על הקלט ולכן מוכלות בסיבוכיות.

5. **StatusType deleteLecture(void *DS, int hour, int roomID)**
 בפעולה זו אנו רוצים להוריד מהמערכת הרצאה שמתקיימת בחדר והשעה שהתקבלו. לצורך כך יש לעדכן את שני המבנים Courses ו Rooms. נבצע זאת לפי סדר הפעולות הבא :

- בודקים את תקינות הקלט - $O(1)$.
- מחפשים ב Rooms האם החדר בעל המזהה roomID קיים. אם הוא לא קיים, לא ניתן להוריד את ההרצאה ולכן מחזירים שגיאה. פעולת החיפוש לוקחת $O(1)$ בממוצע על הקלט.
- אם החדר קיים במערכת, מחפשים ב Rooms את ההרצאה שמתקיימת בו בשעה שהתקבלה (כלומר ההרצאה שנמצאת במיקום המתאים במערך ההרצאות של החדר). בודקים האם מתקיימת הרצאה (כלומר אם ההרצאה לא מכילה את הערך הדיפולטי AVAILABLE). אם מקבלים את הערך AVAILABLE, אין הרצאה שמתקיימת בחדר בשעה הנתונה ולכן מחזירים שגיאה. אם מקבלים ערך אחר, נשמור את Lecture (הרצאה) שקיבלנו במשתנה זמני, ומעדכנים את המיקום המתאים במערך בחזרה לערך AVAILABLE. בחלק זה מבצעים חיפוש נוסף ב Rooms ולכן שוב מבצעים פעולה ב $O(1)$ בממוצע על הקלט.
- אם מוצאים שמתקיימת הרצאה, נחפש אותה (לפי מספר הקורס שמצוי ב Lecture ששמרנו במשתנה זמני) ב Courses ב $O(\log n)$.
- מורידים משני העצים של הקורס את ההרצאה שמצאנו. לעץ שממוין לפי הקבוצות, נוריד את האובייקט מסוג Lecture שמצאנו. לעץ שממוין לפי מספר הסטודנטים, נמיר את האובייקט לאובייקט מסוג LectureByStudent ונוריד אותו. הסרה מכל עץ תיקח $O(\log K)$ ולכן שתי פעולות כאלו יקחו עדיין $O(\log K)$, כאשר K הוא מספר ההרצאות בקורס (גודל העץ).
- מעדכנים את שדה מספר ההרצאות של הקורס ב Courses (מקטינים ב 1).

סך הכל סיבוכיות הזמן של פעולה זו היא $O(\log n + \log K)$ בממוצע על הקלט משוערך - $O(\log n)$ משוערך לחיפוש ב Courses ו $O(\log K)$ להסרת איבר מהעצים. שאר הפעולות לוקחות $O(1)$ במקרה הגרוע/בממוצע על הקלט ולכן מוכלות בסיבוכיות.

6. **StatusType mergeCourses(void *DS, int courseID1, int courseID2)**
 בפונקציה זו ממזגים שני קורסים בעלי המזהים שהתקבלו. בקורס 1 k1 הרצאות ובקורס 2 k2 הרצאות. מבצעים את הפעולות הבאות :

- בודקים את תקינות הקלט - $O(1)$.
- תחילה בודקים אם ניתן לאחד בין הקורסים :
  - בודקים אם courseID1 ו courseID2 מתייחסים לאותו קורס - לצורך כך מחפשים את שניהם ב Courses ומשווים בין הקבוצות. אם מקבלים שווין, מחזירים שגיאה. חיפוש זה לוקח $O(\log n)$.
  - בודקים אם בשני הקורסים יש הרצאה של קבוצה בעלת אותו מזהה שמתקיימות באותה שעה : מעבירים את איברי שני העצים, LecturesOfCourseByGroups, למערך בסיוור inorder. סיוור inorder מדפיס את האיברים למערך בצורה ממוינת ולכן ידוע לנו בשלב זה ששני המערכים ממוינים לפי Lecture (לפי מספר הקבוצה בתור מיון ראשוני, ולפי שעה בתור מיון שני). נבדוק אם יש איבר שמופיע פעמיים בשני המערכים : נשווה בין האיבר הראשון של שני המערכים, ונקדם את האינדקס של הקטן מביניהם עד שנגיע לסוף המערכים או לשוויון בין שני איברים. לכל היותר נבצע $k1 + k2$ בדיקות כאלו. גם הדפסת העצים למערכים בסיוור inorder לוקחת $O(k1 + k1)$ ולכן בדיקה זו לוקחת סך הכל $O(k1 + k1)$, כאשר $k1$ ו $k2$ הם מספר ההרצאות בכל אחד מהקורסים המזוהים.
- מבצעים איחוד ב Courses בין שני הקורסים :
  - בודקים באיזו קבוצה יש יותר איברים. חיפוש זה לוקח $O(\log n)$. מאחדים את הקבוצה הקטנה לקבוצה הגדולה.
  - מבצעים מיזוג בין העצים של שני הקורסים בין שני עצי LecturesOfCourseByStudent, ושני עצי LecturesOfCourseByStudent (לפי אלגוריתם מיזוג העצים שלמדנו בתרגול. בשונה מעץ רגיל, לאחר האיחוד מבצעים סיוור postorder על עץ הדרגות המאוחד כדי לעדכן את השדות הנוספים שלו) ומכניסים במקום העץ של שורש הקבוצה אליה איחדנו את הקורסים. שורש עץ הדרגות לאחר המיזוג LecturesOfCourseByStudents מכיל מידע על מספר הסטודנטים הכולל בשני הקורסים. פעולת האיחוד והסיוור הנוסף לוקחת $O(k1 + k1)$.

- מעדכנים את השדות של שורש הקבוצה הגדולה: גודל הקבוצה (גודלה הישן+גודל הקבוצה הקטנה) ומספר ההרצאות סך הכל (המספר הישן+מספר ההרצאות בקבוצה הקטנה). עדכונים אלו לוקחים $O(1)$.
- סך הכל סיבוכיות הזמן של פעולה זו היא $O(\log^*n + k_1 + k_2)$ משוערך $O(\log^*n)$ משוערך לחיפוש שני הקורסים בCourses ו $O(k_1 + k_2)$ לחיפוש בשני העצים הרצאה שחוזרת פעמיים ולא יחוד העצים. שאר הפעולות לוקחות $O(1)$ במקרה הגרוע/משוערך ולכן מוכלות בסיבוכיות.

7. `StatusType competition(void *DS, int courseID1, int courseID2, int numGroups, int *winner)`

- בודקים את תקינות הקלט - $O(1)$.
- נבדוק אם `courseID1` ו `courseID2` מתייחסים לאותו מזהה קורס ב `Union Courses`
- נחפש ב `Courses` (UnionFind) את השורשים של `courseID1` ו `courseID2`, ב $\log^*n$. במידה והשורשים זהים מחזירים שגיאה, אחרת ממשיכים.
- נחפש ב `Courses` את העץ `LecturesOfCourseByStudents` שמשויך למזהה של `courseID1`, ונבצע את הבדיקות הבאות:
  1. נגדיר את המשתנים הבאים: `v=root(LecturesOfCourseByStudents)`, `numGroupsLeft=numGroups`, `sum=0`.
  2. אם `v=null` (עץ ריק) נצא ונחזיר את `sum` אחרת נמשיך.
  3. נבדוק האם **מספר האיברים בתת עץ (v)** `numGroupsLeft >=` במידה וכן נחזיר את `sum` אחרת נמשיך.
  4. כעת נבדוק אם **מספר האיברים בתת עץ (v->right)** `numGroupsLeft <=` במידה וכן נגדיר: `v=v->right` ונחזור לסעיף 3, אחרת נמשיך.
  5. נגדיר: **מספר סטודנטים בצומת (v)** + **מספר סטודנטים בתת עץ (v->right)** `sum+=`, **(מספר האיברים בתת עץ (v->right) + 1)** `numGroupsLeft-=` `v=v->left` ונחזור לסעיף 3.
- כך בעצם קיבלנו את סכום `numGroup` ההרצאות בעלות מספר הסטודנטים הכי גדול בקורס `courseID1`.
נשמור את התוצאה שקיבלנו ב `sum1` ונחזור על החישוב עבור העץ `LecturesOfCourseByStudents` שמשויך למזהה של `courseID2`, ונשמור את התוצאה שקיבלנו ב `sum2`.
בכל חישוב `sum` בעץ סה"כ ירדנו לכל היותר לעלה פעם אחת ובדרך ביצענו מספר סופי של פעולות, ולכן הסיבוכיות הזמן היא $\log k$ לחישוב כל אחד מהסכומים, כאשר k הוא מספר ההרצאות המקסימלי בכל אחד מהקורסים (גודל העץ המקסימלי).
- אחרי שקיבלנו את `sum` מכל עץ נחזיר את הקורס ששייך ל `sum` המקסימלי דרך המצביע, במידה והם שווים נחזיר את הקורס בעל הID הגדול יותר.
- **סה"כ סיבוכיות זמן** $O(\log^*n + \log k)$ באופן משוערך $O(\log^*n)$ משוערך לחיפוש בCourses, ו $O(\log k)$ לחישוב הסכומים. שאר הפעולות לוקחות $O(1)$ ולכן מוכלות בסיבוכיות.

8. `StatusType getAverageStudentsInCourse(void *DS, int hour, int roomID, float * average)`

- בודקים את תקינות הקלט - $O(1)$.
- בודקים אם `roomsId` קיים בטבלת הערבור `Rooms` ומחזירים שגיאה אם הוא לא קיים - $O(1)$ בממוצע על הקלט לפעולת החיפוש.
- אם החדר קיים במערכת, מחפשים ב `Rooms` את ההרצאה שמתקיימת בו בשעה שהתקבלה (כלומר ההרצאה שנמצאת במיקום המתאים במערך ההרצאות של החדר). בודקים האם מתקיימת הרצאה (כלומר אם ההרצאה לא מכילה את הערך הדיפולטי AVAILABLE). אם מקבלים את הערך AVAILABLE, אין הרצאה שמתקיימת בחדר בשעה הנתונה ולכן מחזירים שגיאה. בחלק זה מבצעים חיפוש נוסף ב `Rooms` ולכן שוב מבצעים פעולה ב $O(1)$ בממוצע על הקלט.
- אם מוצאים שמתקיימת הרצאה, נחפש אותה (לפי מספר הקורס ב `Lecture`) ב `Courses` ב $O(\log^*n)$.

- על מנת לחשב את הערך הממוצע של סטודנטים להרצאה, צריך למצוא את מספר הסטודנטים סך הכל בקורס ומספר ההרצאות של הקורס. לוקחים את שדה מספר ההרצאות שאנו מחזיקים ב-Courses. את מספר הסטודנטים הכולל של הקורס, ניקח משורש העץ LecturesOfCourseByStudents של הקורס (כאמור, כל צומת בעץ מכיל את מספר הסטודנטים בהרצאה עצמה וכל הצמתים שתחתיו ולכן שורש העץ מכיל את כמות הסטודנטים הכוללת של הקורס). השדות האלו שמורים ומתוחזקים במבנה בכל הפעולות ולכן גישה אליהם תיקח $O(1)$.
  - נחשב את הערך $\left(\frac{\text{סך הסטודנטים}}{\text{מספר ההרצאות}}\right)$ שמצאנו ונחזיר במצביע average ב $O(1)$.
- סך הכל סיבוכיות הזמן של פעולה זו היא $O(\log^*n)$ בממוצע על הקלט משוערך $O(\log^*n)$ משוערך לחיפוש ב-Courses. שאר הפעולות לוקחות $O(1)$ במקרה הגרוע/בממוצע על הקלט ולכן מוכלות בסיבוכיות.

9. void Quit(void **DS)

בפעולה זו שחררנו את כל הזיכרון שהקצינו בשימוש במערכת. בפעולה זו אנו מוחקים את המבנה this ולכן קוראים להורס של המבנים Courses ו Rooms. נראה כי היא עומדת בדרישת סיבוכיות הזמן (כאשר n הוא מספר הקורסים, k מספר הקורסים, ו r מספר החדרים):

- מחיקת Rooms: Rooms הוא מערך דינמי של רשימות. סך כל האיברים בכל הרשימות שווה למספר החדרים r במערכת. ב מחיקת המבנה נשחרר את כל איברי המערך (וכל איברי הרשימות בתוכם). כפי שפירטנו קודם, כל איבר כזה כולל את מספר החדר ומערך בגודל M של הרצאות. כל איבר כזה הוא בגודל קבוע לכן סיבוכיות הזמן של מחיקת כל איבר היא $O(1)$. לכן פעולה זו תיקח בסך הכל $O(r)$.
  - מחיקת Courses: Courses הוא מבנה מסוג UnionFind שמומש על ידי מערך בגודל n. כל איבר במערך מכיל 2 עצים (ועוד מספר משתנים מסוג int). סך כל האיברים של כל העצים במערך הוא $2k$ (כל הקורסים במערכת שמפוזרים בין כל קורסי המערכת). לכן סך הכל יש למחוק $2n$ עצים שמספר הצמתים הכולל בהם הוא $2k$ ולכן סיבוכיות הזמן של המחיקה היא $O(2n+2k)=O(n+k)$.
- לכן בסך הכל הסיבוכיות של פעולה זו היא $O(r+k+r)$.